

Gyoengqbya Gvangqlangh

□ Houz Cifungh sij Moz Liuigvei hoiz

Sacienz gwnz moh mbinfifi, hoenz yieng youq ndaw fwnmoenq mbinyegyeg, sing bauq baihneix dingz liux baihhaenx yiengj, ndaw bya nauhyied dangqmaz.

Gvaq ciet cingmingz liux, ciet seiq nyied cobet youh daengz lo. Seiq nyied cobet gou mbouj rox de baenzlawz daeuj, gvaq aen ciet neix seiz Bouxcuengh cungj guh haeuxnaengj. Youq mbanj-ranz gou, miz diuz go lwgnyez minzsuz ndeu yienghneix ciengq: “Ngeih nyied caeq vunz ngamq dai, sam nyied cingmingz guh ceizngaih, seiq nyied cobet naengj haeuxnaengj, ngux nyied co’ngux suek faengx, loeg nyied coloeg dak buhvaq, caet nyied cietfangz ceizlinxma.” Danghnaeuz mwngz dwg Bouxcuengh, doiq doenghgij ciet neix itdingh gig sug.

Naengj haeuxnaengj seiz, daxmeh itbuen cungj dawz nohlab naengj youq gwnz ngaiz, ngaiz naengj ndei, nohlab hix homnyiemnyiem lo. Ciet seiq nyied cobet mbouj dan guh haeuxnaengj, lij suek ngut suek faengx. Bouxcuengh dou suek ngut suek faengx miz gangjap, aen iq dwg ngut, aen hung dwg faengx. Ciet seiq nyied cobet suek ngut, ciet ngux nyied co’ngux suek faengx.

Aen faengx hung ciet ngux nyied co’ngux suek haenx gig miz gangjap, sien hwnj bya bae mbaet di mbawfaex cienmonz yungh daeuj suek faengx, coemh de baenz daeuh, caiq daih, daih ok raemx daeuj ceh haeuxcid, aen faengx yungh cungj haeuxcid neix daeuj suek, henjgim henjgim, homnyiemnyiem bae. Gij mbaw suek faengx haenx, cungj dwg mbaw faengx ndoi daj ndaw lueg gvej daeuj roxnaeuz mbaw gyoij. Miz cungj mbaw faengx lumj haz ndeu, beij song lwgfwngz lij gvangq, song mbiengj cungj bwnnyumnyum, ciengzseiz ndoj youq ndaw caz haz. Hwnj bya bae gvej lwg mbaw faengx yienghneix ndeu daeuj, mbaw dem mbaw baij ndei, dawz de suek baenz aen faengx gyaeuj soem, ndeiyawj dangqmaz, caiq lix cawj cug hai aen faengx daeuj yawj, caengz baihrog henjngengngeng.

Ciet ngux nyied co’ngux duenh seizgan haenx, vanim gwnz ndoi hoengzyenyen, hoengz doh gyoengqndoi. Youq ndaw ndaejgeiq duh gou, vanim hai ndaej gig nanz, daengx aen seizhah cungj ndaej yawjraen vanim, vanim hai youq ndaw seizlwgnyez duh gou, hawj lwgnyez ndaw lueg miz aen seizhah va hai ndeu. Maknim hix dwg giet ndaej cei q nanz, seizhah maknim couh hainduj giet youq laj vanim, geiz byai seizcou caeug codoeng lij miz maknim ndaem venj youq gwnz go.

Dou youq daengx aen haj nyied caj ya caj, caj ndaej bakmbuemj, caj ndaej rwz raez, doenghgij maknim heu haenx vanzlij mbouj caengz bienq ndaem, caj ndaej mbouj naihfanz seiz, cietfangz laeglemx daeuj daengz le, maknim cij hainduj bienq ndaem. Doengh aen maknim ngamq bienq hoengz haenx, dwg duzroeg daj gwnz bya mbin daeuj haenx ndaej sien cimz gwn, moix aen maknim ngamq hoengz haenx cungj louz miz riz roeg dot. Vunzlaux daengq gyoengq lwgnyez youq gwnz ndoi langh vaiz, naeuz doengh aen maknim haenx deng “fangz” haeb gvaq, gyoengq lwgnyez sijsaeq yawj, caen dahraix moix aen maknim ngamq hoengz haenx baihrog cungj miz riz “fangz”, hoeng dou bakmbuemj lai, goq mbouj ndaej baenzneix lai, baez mbaet ndaej aen maknim hoengz ndeu couh cigsoh soengq haeuj bak bae lo.

Cietfangz daj caet nyied cocaet suenq hwnj, ndwenngoenz youh bienq ndaej angqvauvau lo. Caet nyied mbwn daj seiz cei q ndat ciemhciemh bienq liengz, haeuxyangz gaenq dak sauq sou haeuj ndaw canghaeux bae lo. Cietfangz hix dwg ciet caeq cojcoeng, hoeng cix mbouj yungh hwnj bya bae sauq moh, cij yungh youq ndaw ranz caeq. Hoeng, ciet-

墓上纸幡飘飘，香烟袅袅地在清明的雨雾中升起，爆竹声一阵阵地在山间传播。

过完清明节，四月初八又到了。四月初八节我没明白它的来历，这个节日里壮家人都做五色糯米饭。我家乡流传着这样一句民俗童谣：“二月初祭新人，三月清明艾糍粑，四月初八五色饭，五月初五包粽粑，六月六晒衣服，七月鬼节狗舌馍。”如果你是壮家人，便对这样的节日再熟悉不过。

在蒸五色饭的时候，母亲一般都把腊肉蒸在饭上，饭好，腊肉也飘香了。四月初八不光做五色糯米饭，还包粽子。我们壮家人包的粽子还分为小粽子和大粽子。四月初八包的是小粽子，端午节包的是大粽子。

五月初五包的大粽子是非常考究的，我们上山采摘一些专制粽子的树叶，把它烧成灰，然后过滤，用滤出的水泡糯米，包出的粽子金黄金黄的，无比芳香。那些包大粽子的粽叶，都是去山谷里采的野粽叶或者芭蕉叶。有一种像茅草一样的粽叶，比两根手指宽，两面都是毛茸茸的，它喜欢躲在茅草里。上山割来一捆这样的粽叶，一片片排着，包成圆锥形的长粽子，非常美观，而且煮熟后打开，粽子的表面金灿灿的。

端午节前后，茆上的山稔花红遍所有的山岭。在我的记忆中，山稔的花期是漫长的，它开了整整一个夏季，山稔花开在我童年的季节里，使山里的孩子有一个夏天的花季。山稔果的果期也是最漫长的，夏天里青青的果实就开始结在花蕾下，深秋和初冬还有黑黑的果实挂在树上。

我们在五月里等啊等，等得口水流，等得耳朵长，那些青青的山稔果还是不肯成熟。等得不耐烦的时候，鬼节悄悄来临，山稔果才开始成熟。那些刚成熟的山稔果，最先品尝它的是山上飞来飞去的鸟，每颗刚红的山稔都留着鸟叮的印痕。大人告诫在山上放牛的小孩，说那些刚红的山稔被“鬼”吃过，小孩们细细地看，果然每只刚成熟的果子上都有“鬼”的印痕，但嘴馋的我们顾不了这么多，一摘到红的山稔果就把它放进嘴里。

鬼节是从七月初七开始的，日子又变得喜庆了起来。七月流火，玉米已经晒干收进粮仓。鬼节也是祭奠先人的节日，不用上山扫墓，只在家里祭奠。但鬼节和清明节一样热闹。站在山坡上的我们，看到弯弯山腰的小路上，外嫁的女儿提着鸡和鸭回娘家过鬼节祭祖。家里有新人过世的，就在初七做一次，叫“头七”。我们壮家人的鬼节大多是在七月十四，有的做七月十三、十五和十六，虽是附近的村庄，但风俗也有所不同。

白月光静静的夜晚，我们坐在晒坪观望蓝天，银河浩浩茫茫，听村里的小学老师说，银河是王母娘娘阻隔牛郎和织女的天河。村里的老人们另有自己的说法，说每年的鬼节祖宗们就要从天上的河坐船回家。我们十四做了鬼节，十六就把纸船放进河里或者水塘里，把祖宗们渡回天堂。

最欢喜的是，鬼节里我们又有了口福，家家户户又开始做一种我们最喜欢吃的美食：狗舌馍。母亲仍旧架起小小的青石磨，磨起糯米浆和豆腐来。姐姐回娘家，动起手来跟母亲忙碌。磨好米浆和豆腐，母亲就把糖拌在米浆里，外面用芭蕉叶包，做成如四个手指一般大小的糍粑，蒸熟后把芭蕉叶打开吃，里面的糍粑像狗舌一样，但是非常美味。她们做完狗舌馍，又去煎豆腐圆。而我和哥哥、姐夫，则在杀鸡杀鸭。

我的姐姐，在三十三岁那年，患了绝症，在那年的端午节走了。我的母亲，在香港回归的那一年，也去天堂跟随离别我们几十年的父亲。在外的我，每当在节日里想起她们，常常泪流满面。

fangz caeug ciet cingmingz ityiengh nauhyied. Dou ndwn youq gwnz ndoi, yawjraen gwnz diuz lohsaejgaeq gyang bya, lwgmbwk haq daengz diegrog haenx riuj gaeq riuj bit dauq ranzdaiq caeq cojcoeng gvaq cietfangz. Doengh aen ranz miz vunz ngamq dai haenx, couh youq cocaet caeq baez ndeu, heuhguh “gyaeuj caet”. Bouxcuengh buenqlai dwg youq caet nyied cibseiq ngoenz haenx gvaq ciet-fangz, miz mbangj mbanj dwg caet nyied cibsam、cibhaj caeug cibloeg gvaq, geij aen mbanj liz ndaej mbouj gyae, hoeng fungsug hix mbouj daiq ityiengh.

Gyanghaemh caemrwgrwg, ronghndwen cingx-dikdik, dou naengh youq gwnz diegdangz muengh-yawj gwnzmbwn, gwnzmbwn gvangqmyangmyang, dingq lauxsae ndaw mbanj naeuz, dahmbwn dwg diuz dah gwnzmbwn Yahvuengz yungh daeuj lanz Niuzlangz caeug Ciznij. Gyoengq vunzgeq ndaw mbanj cix lingh miz gangjap, naeuz moix bi cietfangz gyoengq cojcoeng couh aeu daj gyang dah gwnzmbwn naengh ruz dauqranz. Dou dwg ngoenz cibseiq gvaq cietfangz, cibloeg couh dawz ruzcej langh haeuj ndaw dah roxnaeuz ndaw daemz bae, soengq gyoengq cojcoeng dauq gwnzmbwn.

Gvaq cietfangz seiz, dou youh angqvauvau hwnjdaeuj, aenvih dou youh miz doxgaiq ndeigwn gwn lo, ranzranz hohhoh youh hainduj guh cungj doxgaiq ndeigwn dou hix cei q gyaez gwn ndeu: Haenx couhdwg ceizlinxma. Daxmeh vanzlij gaq ndei aen muh gig iq haenx, muh ieng haeuxcid caeug daeuhfouh. Dahcej dauqranz, hix riengzlaeng daxmeh nyaengq hwnjdaeuj. Muh ndei ieng haeuxcid caeug daeuhfouh, daxmeh couh gyaux dangz haeuj ndaw ienghaeux bae, caiq yungh mbaw gyoij suek youq baihrog, guhbaenz aenceiz hung lumj sei q lwgfwngz nei, naengj cug hai mbaw gyoij couh ndaej gwn lo, baihdaw aenceiz lumj linxma nei, hoeng ndeigwn dangqmaz. Gyoengqde guh sat ceizlinxma, youh bae cien daeuhfouhnyiengh. Gou caeug daeggo、cejfou ne, cix gaj gaeq gaj bit.

Dahcej gou, samcib sam bi seiz, baenz binghcied, ciet ngux nyied co’ngux bihaenx mbouj youq le lajmbwn. Daxmeh gou, youq Yanghgangj dauqma guekgya bi haenx, hix roengz lajnamh bae buenx daxboh gaenq dai geijcib bi haenx. Gou youq baihrog, moix daengz gvaq ciet siengj daengz gyoengqde, ciengzseiz raemxda roengzswdswd.